

Szerkesztői szállítás
 Beleí-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.
 Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adának vissza.
Előfizetési díj:
 Egész évre 12 frt.
 Félévre 6
 Negyedévre 3
 Egy hóra 1
 Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:
 Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések a hirdetések küldendők.
Hirdetési díjak:
 Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr.
 Helyedj minden hirdetés után 30 kr.
 Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetések felvételnek:
 Bécsben: Oppalik Alajosné (Wallstraße 29)
 „ Hasenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)
 Pesten: Lang Leopoldnál (Krászóhat-9 szám emelet.)

„KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
 Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésére küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

A „VICTORIA” ügye.

III.

(M. P.) E lapok t. olvasói a „Kelet” 109. és 111. számaiból tudomást szerezhettek mind arról, mit akar a Victoria választmánya az alapszabályok módosítása által elérni, mind arról, miért vannak a kisebbség tagjai e módosítás ellen.

E lapok szerkesztője minket bizott meg, hogy a már közreadott két munkát megbirálását elvállaljuk, a Közgazdasági rovat rendszeres vezetőjének mellőzésével, mint a ki (a Victoria egyik igazgatója levén) érdeklött fél, ellenünk pedig, a társaságon kívül állván, a részrehajlás vádját alaposan nem emelhető.

Mi részünkről legfőleg egy irányban lehetünk elfoglaltak e kérdés megvilágításánál s ez irány: a féltékenység, melylyel aggódva nézzük, hogy a centralisatio a politikai téren túl is, már a közgazdasági kérdésekben is erőre akar vergődni, s ez által a főváros tultengése, a vidék és in specie az erdélyi részek végelgyöngítése czéloztatik, vagy legalább idéztetik elő. Ez irányzat ellen, bevalljuk őszintén, küzdeni akarunk minden erőnkől, egész az elfoglaltságig, s ezt bevállani nem is szégyeljük. Az, ki ismeri szegénységünket, sokszoros gyámoltalanságunkat: ez elfoglaltságunk miatt nem fog elítélni bennünket. Mi magyarok, de erdélyrészi magyarok vagyunk s multunk, jelenünk, jövőnk, minden érdekünk ide köt bennünket...

De elég is ennyi az előzményekből, térjünk magára a tárgyra.

A „Kelet” 109. számában olvasom a Victoria igazgató-választmányának javaslatát, mely 7 §-ban külön igazgató-választmányt és igazgatóságot (§. 1.), ezeknek a kolozsvári ig.-választmánnyal és igazgatósággal, a magyarországi (Magyar-, Tót- és Horvátország) területen egyenlő rangot, hatáskört, az u. n. (de csak ugynevezett) központi igazgatástól függetlenséget ad olyformán, hogy a két igazgatóság közt fölmerült vitás kérdéseket 6—6 tagú delegatio dönti el (§. 4.); ezzel szemben mindkét igazgatósági terület üzletjövödelme összevagy számíttatik ki s a részvény-osztalék az egész üzlet jövedelméből szakíttatik ki (§. 5.), míg ellenben a pesti választmány és igazgatóság saját területe üzletének jövedelméből tíz százalékot kap (§. 7.); a pesti választmányt és igazgatóságot külön a magyarországi részvényesek választják (§. 6.), s végül, hogy a dualisticus forma teljes legyen: a „függelék” szól pesti közgyűlésről, kolozsvári közgyűlésről és harmadszor (valószínűleg a Reichsrath tetszetős példája által csábitva) egy kolozsvári főközgyűlésről is.

Mint tudjuk a Victoriát, mint egységes intézetet, eddig a kolozsvári (egyetlen) igazgatóság és ig.-választmány vezette, ez állítván a szükség szerint a főbb pontokon vezér-ügynökségeket és szigorló bizottmányokat, s egy ily vezér-ügynökség és (szigorló) bizottmány működött eddig Pesten is, a központi (kolozsvári) igazgatóság felügyelete alatt állva, ettől beállítva, ellenőrizve, igazgatva.

A különbség tehát, mely a tényleges állapot és a célzott változtatás között van, szembeszökő, s miután pénzügyekben a kedélyesség megszűnik, az indítványozott alapszabály-módosításnál az a kérdés merül föl: köteles-e erre a Victoria és van-e haszna benne? E két kérdés bármelyikének igenlése az indítványozott „függelék”-nek, az utóbbinak taga-

dása a kisebbségi ellenvélemény benyújtóinak ad igazat.

Vizsgáljuk tehát e két kérdést, a minthogy maga a „függelék” e két pontot bocsátja előre elég halvány indoklásul. Azt mondja ugyanis a „függelék”, hogy az Ország részvényesei oly föltétellel léptek át a Victoria részvényesei közé, hogy a tőlük „befolyt részvénytőke Pesten tőkésítették és gyümölcsöztető kezelése is Pesten föllállított bizottmány által intéztessék.”

Ez igaz és ez mindmaig így is történik, a már említett, a kolozsvári igazgató-választmány által kinevezett (szigorló) bizottmány „intéztén — az ottani részvénytőke — gyümölcsöztető kezelését”, csak-hogy a kolozsvári igazgató-választmány által kinevezett bizottmány közt, mely kezeli a pestiek részvénytőkéjét, s a czélba vett önálló pesti ig.-választmány, igazgatóság külön bejegyzett czég és csak a főközgyűlésnek számoló független testület közt vajmi nagy a különbség. Amolyan kezelő bizottmány föntartására, Pesten, köteles a Victoria szerződés-szerűleg; emilyen önálló ig.-választmány beállítására nem köteles és így csak a második kérdés igenlése mentheti meg a „függelék”-et.

A „függelék” második indoka az, hogy e módosítás által a társaság józanul fölfogott érdeke lesz előmozdítva, tehát: több biztosítót szereztén, nyerevénye is nagyobb leend.

Valaki azonban csak némileg s távolról sejt valamit a biztosító társulatok üzlet-menetéről: jól tudja, hogy a biztosításokat nem az igazgatóság, hanem a vezérigazgató (a függelék is csak egy ilyet akar) és a vezérügynökségek szerzik; az igazgatóság és ig.-választmány csak úgy, mint bármely részvényes, csupán a személyes tekintély, társadalmi állás által hathat magánúton a biztosító társaság jó hírének, népszerűségének terjesztésére.

Íme, maga a Victoria élő példát szolgáltat arra, hogy mi fokozza a biztosítás tömeges terjedését, bécsi vezérügynökségi titkárának esete által. Az első négy év alatt az ottani titkár szakavatatlan levén, ama terület kárral dolgozott; az ötödik éven kezdve életrevaló titkár állítatván oda, a Bécs-kerületi üzlet tetemes hasznót hajt, pedig Bécsben sem kezdetben, sem most nem volt és nincs igazgatóság, sőt a „függelék” tervezői sem akarják Bécsben megajándékozni önálló igazgatósággal, sem nem kívánják czégjéül külön bejegyeztetni. Nem az igazgatóság vagy az ig.-választmány tehát az, mely az üzletet fokozza és terjeszti, hanem a vezérigazgató és a jó vezérügynökségi titkárok. De hisz ez természetes! Az ig.-választmány és az igazgatóság nem is szakférfiakból áll, mert ők nem a kezelés, a végrehajtás részleteivel, hanem az alapelvek megállapításával és az ellenőrzéssel vannak megbízva. Ha az igazgatóság képes lenne az üzlet fokozására, vajjon nem jöttek volna-e rá más biztosító intézetek, hogy minden tartományban, országrészben ilyeket állítsanak föl? Már pedig úgy látszik — (K. L.) a „Kelet” 111. számának közgazdasági rovatában tényleges adatokkal mutatá ki s a tények megczáfolhatlanok, — hogy sem a continens, sem Anglia bizt. intézetei még eddig rá nem jöttek arra a bölcseségre, mit a „függelék” az erdélyrészi Victoria-részvényesekre rá akar disputálni.

Sem a jog, sem a haszon tehát nem ajánlja a „függelék”-et. A pesti részvényeseknek szerződésük nem biztosítja a külön igazgatóságot s az üzlet fokozása egy bizt. társaságnál sincsen az igazgatóság hatalmában.

Az alap tehát, melyre a módosítások építve vannak, szétmálik, mint a homok, s miután nem kételkedünk, hogy e módosítási tervet szakférfiú készítő, ki bizonyára ép oly jól vagy talán még jobban tudja a fentebbieket, mint jó magunk: nagyon is közel fekszik a gyanu, hogy a célzott módosítások által nem a jognak és nem a társaság hasznának kívánnak eleget tenni, hanem más, elhallgatott célzat képezi a tervezett módosítások alapját. Mi azonban bezárjuk fülünket minden sutogott gyanu elől, előttünk csakis az írott okmányok képezik a tárgyat, mely fölött szerény nézetünket elő-

adjuk; de miután Galgóczy Károly úr, a Victoria vezérigazgatója e lapok útján is a „függelék” nyílt védőjeként lépett föl, őt, mint szükségkép szakférfiú, tesszük a nyilvánosság előtt felelőssé azon roszakat indoklásért, melylyel a nem szakértő közönség előtt a „függelék” igazolhatni véli az ajánlott módosításokat. És annyival is inkább rajta fekszik a felelősség, mivel a választmány tíz (illetőleg 9) tagja, kik a módosítást a közgyűlésnek elfogadás végett ajánlják, nem szakférfiak s így legfőlegb annyiban hibáztathatók, hogy a vezérigazgatót kívül (ki saját véleménye iránt természetes, hogy elfogult) miért nem kérték ki valamely, a társaságon kívül álló és így részrehajlatlan szakértő ítéletét a főnforgó kérdésre nézve, mely — annyit mindenki megengedhet — kardinalis változtatást czéloz az intézet egész szervezetében.

De nekünk semmi dolgunk az egyénekkel; mi csakis a tárgyat tekintjük, midőn kimondjuk, hogy a czélbavett módosítás indoklása minden alapot nélkülöz, sem a jog, sem a haszon mellette nem szól.

És már csak ez is elég ok lenne szemünkben, hogy a „függelék” ellen nyilatkozzunk. De mindez csak negatív érv; fájdalom azonban, hogy nagyon is pozitív indokok forognak fönn, melyek a módosításokat elfogadhatlanokká teszik, s ezek a sokszoros kár, veszteség, sőt veszedelem, mely az intézetet fenyegeti, ha alapszabályai ez indítvány értelmében változáson mennének keresztül.

De erről a jövő alkalommal.

Kolozsvár város képviselő-közönségének f. évi május 13-án tartott közgyűlése.

Polgármesteri rendes elnöklet alatt — ülés kezdete délután 4 órakor.

Az előbbi közgyűlés jegyzőkönyve hitelesítettván, elnök bejelenti a képviseletnek, hogy a városi törvényszék hátralékai feldolgozására segélyül alkalmazott pótlónök állomására Poltz Rezső, s az irnokéra Laffer Lajos lett kinevezve.

Ezek tudásul vétele után a közgyűlés Gspan Otto törvényszéki tisztviselőt is előadói és helyettes pertárnoki működhetése tekintetéből tiszteltetbeli ülnök czímmel ruházván fel, a személyzetiszaporítás alkalmából szükségelt rendkívüli szállásbért f. év szeptember 29-ig 75 forintba megszavazta.

Züllich István újabb kérvénye olvastatott fel, törvényszéki vezetéséért 1867-ről igényelt jutalma kifizetése iránt. E kérvény is, ezuttal már a követelés hangjág terjedve, a m. kir. belügyministeriumhoz volt benyújtva, s noha ez igény ellen a képviselet méltó indokait már kelően fölfejté, az onnan vett sürgetés folytán bizottságnak adatott át, újabb véleményezésre.

A polgári iskola gondnokának, sok oldalú fáradalmas tisztét tekintve, az iskolaszék javaslatára a képviselet m. év szeptember 1-jétől kezdve évenkénti 200 frt. fizetést szavazott meg.

Az ugynevezett fiscusi söresarnok bérlőjének az építészeti szakbizottmány véleménye nyomán megengedetett, hogy az épület kapuján belől készíttendő szükség helyhez az utcán a járda mellé a föld alatt 4 lab mélyen, 2 lab vastag boltozattal s csatorna által egybekötve emésztőt állíthasson; a város több helyeire is javasolt hasonló alkalmazások intézménye azonban, miután a fennebbi engedély is csak oly feltét alatt lett adva, ha károsnak nem bizonyul, — egyelőre nem eszközöltetik. (Előg. kár. Szerk.)

Ezután Reschner Dániel kérvénye került tárgyalás alá az iránt, hogy hidutzai ujan épülő telke végében az ott elvonuló szappanutezai könyöksikátorból több □ öl engedtetnék át részére, melyért cserében másik szomszéd telkéből ő is megfelelő részt bocsátna át a közutczához. A szemlélő bizottság a kért helyet átadni olykép véleményezé, hogy azért kérelmes a várfal melletti sikátor felé a könyöksut felől új utcát nyisson s az által lefoglalandó nehány □ ölnyi hely árát fizesse meg; de a tárgyalás folyamán a képviselet előtt kiderülván, mikép a kérelmestől tervezett építéssel a szomszéd Wagner-telektől vétetnék el aztán a lehetőség lakását az utcájág kiépíthetni; az ügy újabb szemlélő bizottságnak adatott ki, hogy e körülmény iránt az érdekelteket hallgassa ki.

A város számvevő helyettesének évi 300 frt. jutalma, a felsőbb helyről felülvizsgálat nélkül visszaérkezett több évi számadás, valamint a keblbi számvitel új rendszere által megsokasodott teendői tekintetéből 500 frtá emeltetett föl, mire a 625 frtban rendszeresített számvevői fizetés különben is elég alapöt nyújt.

A borfogyasztási adó kezelő biztosai a fizetéseiken felül részükre járuló százalékjutalom aránytalan felosztása miatt a képviselethez folyamodván, s nevezetesen egyik elhalt társuk jogutódát a mult év két utolsó havának nagyobb mérvű jövedelme után az aránylagos osztalékból

kirekeszteni ohajtván: a képviselő a tanács határozatát hagyta helyben, mely szerint a jövedelmi többlet után való százalék az egész évről összesítve s belőle 10 rész a m. é. november elején elhalt biztos utódát, 12—12 rész pedig a folyamodó más két biztost illetendi.

A nagy kaszárna emeleti szükségszéke beomlott boltozatának ujan építtetésére a tanács felhatalmaztatott.

A Máriaffy telekből magyar-kapun kívül megszerezendő 55 ölnyi hely iránti egyezményre kiküldött bizottság jelentve, hogy a tulajdonos kész a szerződésre a városól már elfogadott feltételek szerint, de a kapu lebontását a jövő év végére határozottan követeli s a házban okozandó romlások helyreigazításához a kölcségtérvet beadandja, — hogy pedig a bizottság ez alkalommal se szállott legyen ki némi újabb érdek nélkül, azeddig emelt feltételekhez a tulajdonos még csak annyit kíván, hogy a vásár kir. illetéket is a város hordozza: a képviselőt a hely megvételeit ezuttal már végleg elhatározta, 1500 forintban, 2—300 frt igazítási költséggel s a fennemlített többi feltételt szerint.

A serház utcában. Brencsán István telkéhez több kőb-ölnyi régi várfal, kőb-öltől 6 forintjával s e fal helye, öltől 4 frtjával eladatott, a volt löporosbástya terén Pánkóczky Ferencnek, telke déli végén 42 ölnyi északin 72 $\frac{1}{2}$ ölnyi, szomszédja Bauer Jánosnak pedig telke déli végén 33 s északin 57 ölnyi közhely, öltől 6 frtjával, a Kis-Szamos partjának jó karban tartása kötelezettsége s oly feltételt alatti, hogy e partra semminemű istálló stb. eff. építést nem tehetnek, átengedtetett s a sánczoldalban Ványos Józsefnek 22 $\frac{1}{4}$ ölnyi közhely, mely egyébre úgy sem használható, 11 frt 12 kban lett birtokába bocsátva.

A város asszonyfalvi jóságában újból épülő két kövű lisztelő malom ócska deszkái ugyanott a kocsmaház megépítésénél használtatván már fel, az új deszkák költségét a képviselő 96 frt 48 kban a malomra megszavazta.

A város mérnöke a hidkapun kívül a malom és hid közé a Szamospartra négy áruló bolt építését hozván, az építészeti szakbizottmánytól is pártolva, 1975 frt költséggel javaslatba, oly indoklás mellett, hogy a boltok béréből az építési költség 4—5 év alatt bejövön, azután e helyiségek állandó jövedelmi forrást képezendnek: a terv egyelőre, hogy a rendkívüli költségek kerülve legyen, mellőztetik.

Ülés vége fél 7 órakor.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, május 13.

Elnök Somssich Pál; jegyzők: Széll, Bujanovics, Jámor.

Széll Kálmán a pénzügyi bizottság részéről tesz jelentést a horvátországi utak, s a fumei kikötő építési költségei tárgyában. Kinyomatik.

Irányi Dániel sürgeti a vallászabadságról szóló törvényjavaslat tárgyalását az osztályoknál, és sürgetettni kéri a botbüntetés eltörléséről szólót rendezéknél. Gyiczey K az idő rövidsége miatt azt a jövő ülésszak elejére ohajtja, — Zsedényi tudni szeretné, meddig tart voltaképen a második ülésszak, — elnök kijelenti, hogy hivatalos tudomása erről még nincs, — kijelenti egyuttal, hogy a ház határozata nélkül a felsőházat valamely törvényjavaslat tárgyalására fel nem szólíthatja.

Folytatatik az első folyamodású törvényszékek, és járásbírók életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Csiky Sándor nem pártolhatván a kormány eljárását, nem fogadja el a központi bizottság javaslatát sem, mely a minisztérium mulasztásainak pártolója csak.

Rádó Kálmán országos fontosságúnak tartja a tör-

vénykezési reform eszközölését, azért is pártolja a központi javaslatot.

Tisza László veszedelmeseknek tartja a Hoffmann Pál által íti tegnap fejtegetett elveket, s nem szereti, de a nemzet sem köszönné meg, ha ez elveket az ifjúságba is csepegtetné. Pártolja Mocsáry módosítványát.

Éber Nándor nem tekinti alkotmányellenes eljárásnak a miniszteri felhatalmazást, mert akkor Anglia sem volna alkotmányos állam, hol husvét előtt ép az történet a közbírók behozatalára nézve, ugyanaz történt 1846-ban a megyei törvényszékekre. az u. n. country courtokra nézve, s ez esetekre mint praecedensekre hivatkoznak ott. A mi a tárgyat érdemileg illeti, nagy fontosságúnak tartja a kérdést, mert a bíraskodási formára bir közvetlen kihatással. E forma mintaképét szintén Angliában találja fel az egyes-bíróági szervezetben, mely aránylag csekély számú bírákat igényel, de é e körülménynél fogva jobban díjazza azokat, úgy, hogy a legnagyobb kapacitásoknak is tisztességes és megfelelő állást biztosít, — mely az aspiránsok számát legezelszerűben képes növelni. A mi pedig az ily bíróságok eljárását illeti, ez nem lehet rossz azon intézkedésnél fogva, hogy hátok megett van az esküdtzék, a közvélemény. Nézete szerint e bírósági szerkezet a legjobb, de azt könnyen alkalmazni nem, hanem csak fokoztatni lehet. Az igazságügyminisztérium törekszik a szóbeliség, közvetlenség fokoztatására, a kérdésben forgó javaslat elősegíti őt e törekvéseben, miért is azt szívesen elfogadja.

Dietrich Ignác pártolja Simonyi határozati javaslatát.

Halmoossy Endre azt hiszi, hogy az eddigi ellenvetésekre, melyek a központi javaslat ellen tettek, annak előtte szóló védői, Perczel és Hoffmann képvis. urak megfeleltek; Nem is osztja azon nézetet, mintha a ház a 25-ös bizottság munkálatának meilőzése által ellenkezésbe jönné önmagával mert e munkálat igen is hasznos anyagul fog szolgálni a miniszter eljárásánál. De azon nézethez sem járulhat, mintha a 25-ös bizottsági javaslat szerinti szervezés tetemesen nem terhelne az állampénztárt, mert a bíróságok illő fizetésekkel való ellátása, mi a függetlenség s tán részrehajlatlanság megóvására mindenesetre szükséges, igenis tetemes terheket okozna, ellenkezőleg — vagy is kis költséggel — a bírósági szervezés csak hiányosan lehetne eszközölhető; mindezeknél fogva s mivel a javaslatot a helyzetnek megfelelőül tekinti, elfogadja azt, s ajánlja elfogadásra.

Csanády, Péchy, Tánicsics, Fazekas, Vécsey, Patay Szontagh ellenzik a javaslatot.

Éder István az idő előhaladott voltánál fogva eláll.

Ezzel a vita belevén zárva, még a kormány, az indítványtevők és az előadó birnak szóval. Horváth D. és Simonyi E. beszédei után, a szavazás a következő ülésre halasztatván, az ülés 2 órakor véget ért.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, május 16.

(s.) A versaillesi csapatok az utóbbi napokban oly nevezetes előnyöket vívtak ki Páris alatt, hogy rövid időn el lehetünk készülvé a forradalom elnyomására. Déli oldalon az Issy-erőd elfoglalásával a versaillesiak uraivá lettek a legelőnyösebb támadási pontnak; Vanves-erőd pedig szintén annyira össze van már lödözve, hogy alig fogja magát egy-két napig tarthatni. Páris nyugati részén hasonlóképp diadalmos előnyomulásban vannak a kormánycsapatok. Asnières is, melyről oly makacs küzdelem folyt a mult hetekben, elvégre a versaillesiak kezébe került. S ha mindezekhez hozzávesszük, hogy Neuillyben és a

mos időre alkalmatlan leend, miután a televény föld teljesen az anyag alá került, vagy részben lejjebb a völgybe süllyedt, pusztítást okozván ott is.

Egy pillantást vetvén a földtani képződésre, nem lehetünk sokáig kétségben ezen omlás oka felől.

A hegygerinczen 160 ölnyi hosszban kőfajtés foly és pedig hosszabb idő óta, úgy hogy a hegygerincez a déli oldalon mintegy 12 ölnyi magas mélységre már le van szedve. A kőbánya alja huzamos idő óta természetes vizgyűjtőül szolgál, mivel a televény föld eltávolított s a nagyon sovány agyag réteg (Tegel) került a felszínre. A víz nem találván természetes utat, maga magának készített ilyet s pedig már jó ideje. Ugyanis e hegyoldalon a televény föld alatt igen hatalmas, mintegy 18 ölnyi vastag sovány agyagrég fekszik, mely nem bocsátja át a vizet, azért a víz ezen réteg alatt fekvő poronddal egyes agyagon át tört magának utat, miről mindenki meggyőződhetik, mert lenn a völgyben, hol a csekély hatalmasság porondos réteg napfényre jó, folytonosan szivárog ki a víz. A víz hatalma következtében az agyagpad a hegygerincezcel párhuzamosan több helyütt elrepedt, és pedig valószínűleg már régen, mi világosan egy bekövetkező s meg nem akadályozható omlás jele volt, a mi csakugyan e hét elején meg is történt. A helyszínen szerzett észleletek nyomán az omlás több szakaszban következett be. Előbb a völgyben szakadt le egy csekélyebb vastagságú réteg ott, a hol a víz kiszivárog; erre egy korábbi repedésig egy második darab szakadt le az előbbi helyére, míg végre egy harmadik nagy darab mintegy 10 ölnyi vastagságban kezdett omlani. De ezzel az omlásnak koránt sincsen vége. A kőbánya egész hosszában új s régi repedések intó jelül szolgálnak arra, hogy itt a pusztítás folytatása nem sokára várható, mihelyt tartós esőzések az agyagréteget jobban és jobban aláaknázzák.

Maillot-kapu körül szintén nevezetes sikert vívtak ki a versaillesi csapatok: valóban kétségbeesetnek kell tartanunk a commune helyzetét, mely commune oly szomorúan nevezetes betűkkel írta fel nevét a francia történet könyvébe.

Páris éjszakai erődeit, mint tudjuk, a frankfurti béke értelmében azonnal ki kellett volna üríteni a németeknek; azonban a versaillesi kormány kifejezett kívánatára ez még mindeddig nem történt meg.

A „Times“, mely rendszerint jól van értesülve, következő sürgönyöket közöl Párisból f. hó 10-diki kelet alatt:

A Montretout mellett föllállított kormányűtegek heves tüze folytán, sok ember menekült ki Párisból. Vanves-erőd tegnap (május 9-én) lángba borult, és egy darab időre elhagyatott örsége által. Lehetetlen volt a tüzet eloltani. Issy erődben egy torpedó, nem pedig a löporraktár repült légbé. Hogan atya, sulpici plebános és angol alattvaló újra elfogatott, azonban az angol követség közbelépése folytán szabadon bocsátatott oly föltétellel, hogy elhagyja Páris.

A Montretout melletti kormányűtegek tüze egész napon át borzasztó volt. A Mont-Valerien erőd szintén résztvevett a küzdelemben. Vaurigárdban sok gránát és bomba robbant el. A felkelők azonban nem viszonozták e heves tüzet.

Természetesen aminő mérvben zárul mind szorosabbra a vasóv Páris körül, annál kétségbeesettebb előkészületeket teszen a commune az élet-halál harcra, mi azonban nem gátolja tagjait, hogy egymás ellen dühöngjenek s egymást elenunciálják. A lelépett Rossel helyett a par excellence jacobinus Delescloze vette át a hadügyi tárczát, ki önmagát — és úgy látszik az egész forradalom czélját — híven jellemzi proclamációjában, melylyel hivatalát elfoglalta s melyben a többek között így nyilatkozik: „A marcius 18-ki forradalom czélja a társadalmi egyenlőség és Franciaország s a világ megszabadítása.“ — A „Times“ tegnapelőtti napról egy sürgönyt közöl Párisból, mely amaz aggodalmat fejezi ki, hogy Páris egy része szét fog romboltatni a kilátásban levő torlaszharc által.

A párisi jóléti bizottság kijelenti egyik rendeletében, hogy Issy erődtől árulók akarták a kormánycsapatok kezére játszani. Az árulás azonban fölfedeztetett, s a legtöbb bűnös elfogatott. A haditörvényszék ez ügyben állandó üléseket tart. — Az árulás fölfedezése köztudomásúlag nem gátolhatta meg, hogy Issy-erőd ne jusson a kormánycsapatok birtokába.

A commune elrendelte, hogy a veszély perczének beálltakor a nők, gyermekek és a fegyverfogásra képtelen férfiak a pinczehelyiségeket válasszák tartozkodási helyül.

A roueni lapok Prouyer Quartiernek Mainzban kelt következő sürgönyét teszik közzé: A béke alá van jegyezve; a keresk. szerződések megsemmisítettek, a tarifák ugyanazok lesznek, mint a többi nemzetekre nézve hatályban levők. Az átengedett területrészek vasutai 325 millióért eladatnak; egyezség jött az iránt létre, hogy a thionville-luxemburgi vonal a német kormány birtokába menjen át; a keleti vasp. társaságnak szabad választása van a st-louis baseli vonalat megtartani, vagy ezt eladni. Mi megtartjuk a kereskedelem-szabadságot. A foglyok a lehető leggyorsabban fognak haza szállíttatni. Jelenleg Mainz és Kölnben tartózkodunk a foglyok meglátogatására és az inségesek gyámolítása végett.

A „Monde“ Chambord gfnak egy iratát teszi közzé, melyben mély sajnálatát fejezi ki a polgárháború fölött; fölhívja a francziákat, hogy egyenletlenkedésüket és gyűlöletüket feledjék és rágalomnak nyilvánítja azt, hogy ő lemond azon szerencséről, Franciaországot megmenthetni. Az elvek abban hagyása okozta a szerencsétlen csapásokat — mondja továbbá — Franciaország józan észjárása monarchia után törekszik. Nem való, hogy ő korlátlan hatal-

Ezek rövidbe foglalva a tapasztalatok, melyeket a fönnebb megnevezett társaság a helyszínen szerzett.

A tisztelt olvasó, ki e jelentést eddig olvasta, bizonyára abban a hitben van, hogy az egész vizsgálat tudományos professori hangon hajtott végre. Pedig ebben téved. A magyar ember, ha mindjárt szigorú tudomány is foglalkozik, meg nem tagadhatja természetét s ily expediciónál sem hagyja el jó kedélye. Hiába, a magyar tudósra még nem illik dr. Klenke jellemzése: „auf Schweinleder leberkrank geworden“ és azt kedélyének köszönheti; de növelték a kedélyességet kísérő barátaink, különösen a honvédelmi minisztérium egy ifjú tagja, ki a vizsgálat befejezte után a német Gründlichkeitra emlékeztető pófával néhány később érkezőknek a vizsgálat eredményeit mindnyájunk mulattatására előadta. Talán maga sem hitte, mily mulatságos volt parodiája.

Haza tértünkben utunkba esvén egyik barátunk szőlője, természetes, hogy fáradalmaink kipihenésére betértünk és valljuk meg őszintén, azon reményben, hogy a véletlenül ott időző házi-gazda szívésségéből kimerített erőnket ismét helyreállítjuk. Nem is tévedtünk föltevésünkben. Egy pohár jó bor, egy harapás kenyér és husneműek, egy kis retek sajttal, képezték most a természettudósok prózai, de hasznos vizsgálati tárgyait.

Fönnebb említett improvizált geológunk itt újabb tapasztalatot tön. Ugyanis azt mondá, midőn hegyen, völgyön, tükön, bokron át fáradtságosan a hely színére érkezett s itt repedéseket vizsgált, föl és le csuszott, tapasztalta, mily keserves a tudós sorsa; de a bevégzett munka után mégis átlátta, hogy csakugyan szép dolog tudósnak lenni — a terített asztalnál.

Evés s ivás közben a jó kedv s pattogó élczek nem hiányzottak, de semmi sem tarthatván örökké: a korelnök felosztatta a gyűlést s ezzel a geológiai expedició re bene gesta a városba tért.

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Geológiai kirándulás.

Kolozsvár, máj. 13.

(Cs.) E lapok tisztelt olvasói tudják, hogy néhány tudós s tudománybarát a mai napon kirándulást rendezett a Hója-hegyre, hogy tudományos vizsgálat alá vegyék azon szakadást, melyről korábban hallomás után már megemlékeztünk.

Erdély ősz tudósának, Brassai Sámuelnek, vezérlete mellett megindult Herbiech Ferencz muzeumi segédő, dr. Török Aurel orvos-sebész tanár, Parádi Kálmán természetrajz tanár, a kolozsmonostori gazdasági tanoda tanárai közül Veress, Tuba, Dr. Entz, Kertész; Gustafi s Zelenay kegyesrendi tanárok s ugyanannyi természetbarát.

Az idő oly annyira kedvezett, hogy a hegymászás már fáradtságos is volt, különösen az expeditio azon tagjai számára, kik gyermekségük óta nem igen éreztek hajlamot magukban, hegyen, völgyön, árkon, bokron át a természet vizsgálatára kedvéért botorkálni. Közel egy órai kapaszkodás után a társaság a hely színére érkezett és a hegymászás tudományos vizsgálatára megkezdett.

Adjuk legelőbb az egész omlás külső részét. A hegygerincez hosszában mintegy 160 ölnyre a föld megindult; előbb 10 ölnyi hatalmas réteg szakadt le, mely lefelé mintegy 60 ölnyi szélességben 18 gazda szőlőjét teljesen elpusztította, úgy hogy a hol az előbb virágzó szőlőmivelés volt, ott már nagy felhalmazott agyag-rétegek, itt-ott egy kicsavaradott alma, körte, barack, mandulafa magaslik gyökerével az ég felé, másutt szőlőkarók természetes védortorlaszokat képeznek, szóval mindenütt pusztulás és enyészet, úgy hogy a nagy terjedelmű hely a művelésre huza-

mat akar magának tulajdonítani. Végül számos ígéretet tesz mint fogja ő boldogítani Franciaországot.

Az algiri lázadás mindinkább nagyobb terjedelmet ölt, úgy hogy föltette tekintélyes katonai erő lesz szükséges elnyomására. Az algiri arab városrészben legközelebb nagy fegyver és lőszerkészlet fűdöttetett fel, a mi élénk félelmet keltett a francia lakosság körében. Algir közelében csapatösszpontosítás történt, mert a lázadó arabok közelednek a fővároshoz.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, május 16. 10 ó. 30 p. d. e.
Érkezett: május 16 11 ó. 5 p. d. e.

Horváth Boldizsár igazságügyér tegnap beadta lemondását, még kétes azonban, hogy ő Felsége elfogadja-e, vagy nem e lemondást?

Párisnál iszonyu ágyúzás foly az egész vonalon; a bombák egész a város közepéig hullanak, Passy, St.-Antoine külvárosokat elpusztítják a városfalak igen meg vannak rongálva; a kormány-seregek közeledési munkálatai gyorsan haladnak.

A Vendomeoszlop lerombolása e hó 15-dikére volt kitűzve. Thiers palotája romhalmaz; minden benne levő elpusztított.

A bukaresti képviselőválasztásoknál a kormány győzött.

NAPI HIREK.

— A magyarországi vízkárosultak javára az érsekújvári takarékpénztári társulat 200 frtot, a pécsi takarékpénztári társulat 300 frtot, Havas Ignác pestvárosi képviselő pedig az általa Pest város területén eszközölt gyűjtés eddigi eredményeként 200 frtot bocsátott a magyar királyi belügyminister rendelkezése alá; mely hazafias adományokért, midőn a szenvedő emberiség nevében az illető adakozóknak ezennel köszönet szavaztatnék, egyszersmind nyilvánosságra hozatik, hogy fennebbi célra eddigelé némi hazai közintézetek, hatóságok és magánosok által összesen 8960 frt 39 kr. küldetvén a belügyminister rendelkezése alá, az akként begyűlt segélyösszeg különböző részletekben Békés-, Bihar-, Csongrád-, Pest-Pilis-, és Solt-, Szabolcs-, Szathmár-, Temes-, Tolna- és Torontál-megyék, továbbá a Jász-Kun-terület, és Temesvár szabad királyi város közönségének küldetett meg, a szegényebb sorsu vízkárosultak között leendő kiosztás végett.

— Az orvosok és természetvizsgálók ideai nagygyűlése Aradon aug. 28-tól szept. 2-ika közti napokon lesz. Ez alatt kirándulásokat tesznek Radnára, Lippára, Világosra, Dévára, V.-Hunyadra, stb.

— Majális. A román kath. főgymnasium ifjúsága f. hó 22-én tartja májusi ünnepélyét a „Török-vágás”-on. Reméljük az egék nem lépnek közbe — elháríthatlan akadályul a kedélyes mulatság megszakítására.

— Színházi közönségünk — ép annyi a mennyi csak befért színházunkba — talán az egész téli saison alatt nem távozott oly teljes melegegedéssel és jó hangulatban az előadásról, mint tegnap Boér Emma jutalomjátékáról. A közönyt közönnnyel, Moreto e mesteri vigjátékát adták, György V. kiválólag sikerült fordításában. A jutalmazott, kit virág, taps és üdvözlő költemény özönnel fogadott a közönség, finom fölfogással adta vissza e valóban nehéz szerepet, könnyedén változtatva a közönség és szenvedély hangját álcázott és őszinte jeleneteiben. Kovács Gyula már kevésbé tudta kitüntetni a valóság és színlelés ellentétét, míg Mátrai Patyolatja, leszámítva, hogy egy kissé sokat játszott, reményünk fölött megállta helyét, miután Mátrai tehetségében erősebb a esel, mint a tréfa. De e mellékes kifogások, melyek hiszünk, egy második előadás alkalmával csökkenni fognak, inkább a kritikus reflexiói, míg a színházi néző a legjobb hangulatban hagyta el ülését, mint sajnálva mondja, igen is korán. A meglepőleg szép díszletek is elismerést érdemelnek. Beczkoy esztétiknek becsületjére váltak.

— Az idény végét járjuk ugyan, de azért végére még nem jutottunk el. Fehérvári ur ismét 6 előadásra nyitott bérletet és pedig Némethy Irma k. a vendégszínházával. Csak gratulálhatunk magunknak, hogy ily vendégekhez van egymás után szerencsénk. Némethy I. k. a. pesti sikerei után feszült kíváncsisággal nézünk e vendégszereplések elé, melyek elseje csütörtökön leendő, Stuart Máriában.

— A „Kolozsvári Közlöny” ajándéka bizonyosan meghallotta, hogy álmossnak nevezgetik, mert tegnap hatalmas czáfolatot közöl ez alaptalan vádra. A tisztelt ur t. i. így elménczik: „Följegyzésre méltó hivatali gyöngédség. Közelebből egy elsőrendű városi törvényszéki hivatalnok és egy tanács titkviselő között következő párbeszéd folyt. Törv. tag: „Kérem méltóztat ama bizonyos jegyzőkönyvből kivonatot készíteni mihamarább, hogy ügyemben ne késleltessem.” Tan. tiszt.: „Jól van jól, ha lehet.” T. tag: „Meg fogom köszönni, ha mielőbb kézhez kapom, hisz ugyse terjed többre néhány sornál.” Tan. tiszt. (dühvel): „De uram, kikérem magamnak, honnan tudja ön, hogy csak egy pár sor lesz, de kérem tessék megkímélni.” Ez szóról szóra így történt. Nem tudjuk ugyan hol kell itt nevetni, de reméljük amaz „elsőrendű” törv. széki hivatalnok csak nem az ügyész ur, ki bizonyára jobb magyarsággal adta volna elő kérését, mint az elmés ajándékos itt a két vitázónak szájába adta mondókájukat.

— Sir John Herschel, a kitűnő csillagász, e hó 13-dikán, 78 éves korában meghalt. Számos felfedezés van nevéhez kötve és méltó fia volt Sir William Herschelnek, ki a Herschel nevet első tette nagygyá.

— A San-Juan kérdés. Bármily tudósoknak tartjuk

is t. olvasóinkat, a gyöngébbek kedvéért szükségesnek tartjuk megmondani, hogy San-Juan egy kis sziget a nagy oceán amerikai partján, az angol Vancouver sziget és az uniohoz tartozó Washington éjszaki partja közt, mely föltött Anglia és Amerika 1859-ben heves birtok-vitát kezdett. A versengés azóta folyton tart s néha még háborúval is fenyegetett, míg végre most egy vegyes bizottság (Washingtonban) abban állapodott meg, hogy e stratégiaiailag rendkívül fontos pont hovatartozósága fölött, mint választott bíró, a német császár ítéljen. A német lapok nagyra vannak császáruk e megbízttatése fölött, s csakugyan Vilhelmus caesar megmutatta, hogy jól tud ítélni a földterületek fölött.

— Ritka fanatizmus. Évek előtt Pozsonyban egy ifju ember zsidóvá lön. A mózesi vallás tekervényes hitigazságaiban hosszas évek során oktatást nyervén, egész lélekkel ragaszkodott új vallásához. Később egy bécsi orthodox zsidó házában alkalmazást nyervén, ennek leányába szeretett. Derék, jó viseletű fiatal ember volt, s minthogy igen tehetséges s szorgalmas is volt az üzletben, azt hitte, hogy jogosan kérheti főnökétől a leány kezét, kinél viszonszerelmet talált. Azonban a főnök nem felejtette el iroda vezetőjének keresztény eredetét és megtagadta kérelmét. Idővel az ifju ember egy jó nevű czég tulajdonosává lön, és újra megkérte a leány kezét; azonban az apa hajthatatlan maradt s elátkozta leányát, ha az egy volt keresztényhez megy nőül. A leghíresebb rab-bik mentek az orthodox zsidó házába, hogy őt esküje alól fölmentsék, de mind hiában! Nem maradt egyéb hátra, mint a leányt nagykorúvá jelteni ki, hogy választása szerint férjhez mehessen. De mit tön az atya? Azt mondá, hogy leánya meghalt, gyászt öltött és régi szokás szerint egy kis szármolyra ült, hogy hét napon át sirassa. — És ez a XIX. század második felében történt.

— Krajová környékén közelebből egy 16 éves leány, oly vérfagyáló gyilkosságot követett el, milyent e korban csak is a szenvedély által esztől megfosztott egyén képes véghezvinni. A nevezett leány észrevevén, hogy kedvese egy más nőnek kezd udvarolni, elment ahoz s figyelmeztette, hogy vessen véget a viszonynak, mivel különben hármuk közül egyik a halál fia lesz. Mivel azonban ennek mi sikere sem lett, sőt megtudta, hogy közöttök a jegyváltás is megtörtént, a fiatal embert az utcán felpofozta, s a zsebében levő revolverrel agyon akarta löni, de a fiatal embert a golyó szerencsére nem találta, futással menekült meg. Ekkor a leány vetélytársnője házához rohantván, azt a legkegyetlenebbül meggyilkolta, s nyelvét kitépve, magát a bíróság kezébe adta.

— A Bukarest-Giurgevoit vasut vonalon a folyó évi február havi bevétel 47,939 le (frank) a mely tekintve a pálya kezdetlegességét, s hogy például az Ilavai állomás csak 78 leit szolgáltatott, szép eredménynek mondható.

— A Bolgárok is kezdenek életelt adni magokról, Közelebből Bukarestben, hol az előkelők lakni szoktak, műkedvelői szintársulatot alakítottak s bolgár színelőadásokat tartanak.

— Egy leány egyenruhában. T. olvasóink emlékezni fognak azon 21 éves leányra, ki Prágában elfogatott, mert tiszt ruhát viselt és Batthyányi herczeg név alatt szerepelt. Május 12-én tartatott ellene a prágai törvényszéknél a végítárgyalás. A tanuvallomásból kitűnt, hogy ő már 15 éves korától (tehát 6 éven át) viselt férfiruhát és lezlelték-ből élt, de midőn nem tudott kenyeret maga, anyja s több kiskoru rokonai számára keresni, tiszt ruhára tett szert s ennek segítségével több szédelgést vitt végbe. A törvényszék 6 hétre ítélte el s a vétkek azonnal megkezdette a fogságot.

— Selyemtenyésztőknek. A „Nemere” szerkesztőségénél Saud prázsmári erdész nagyobb mennyiségű egészséges selym-er-tőjást tett le, hogy mindazoknak, kik ebből részesülni kívánnak, ingyen kiosztassék.

— Strossmayer Döllingerhez. A Prágai „Nar. Listy” jelenti, hogy Strossmayer püspök Döllingerhez intézett levelben helyeslését nyilvánította a prépostnak a pápa csalhatlansága tárgyában tett föllépése felett.

— Zichy Mihály Sz. Pétervárt lakó festész hazánkfia egy nagyobb festményt készít a londoni kiállításra. A kép azt ábrázolja, hogy mily zavart idézne elő mai nap-ság Krisztus megjelenése a földön. Egyfelől Krisztus helytartója a pápa tart roppant fényvel ünnepi menetet másfelől pedig a megváltó áll fensége egyszerűségében. A pápa környezetén kellemetlen meglepetés látszik, de a szegények örömmel sietnek Krisztushoz.

— A jóékonny női bazár összesen négy napon át 40 ezer frtot jövedelmezett.

— A magyar keleti vasut főigazgatósága arról értesíti a közönséget, hogy a nagyváradi-kolozsvári vonalon Bánffy-Hunyad és Egeres közt töltés-ülledék folytán fenállott közlekedési akadály megszűnt s a vonatok e hó 11-től kezdve ismét szabályszerűleg közlekednek. A szállítási határidők elrendelve volt beállítása egyideűleg visszavonatot.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári Hitelbank és Zalogkölcson-társulat évi közgyűlése.

E jöhitelű s közelismerést kivívott pénzintézetünk f. hó 15-én tartotta 1 rendes közgyűlést, Simon Elek al-elnök előlülése alatt. A lefolyt év a társulat életében ötödik, de banküzletére nézve az első, minek megindíthatására első 1000 részvényéhez még 1000 dbot bocsátott ki, mire 50% befizettetés, alaptőkéje 300,000 frt, erre az osztalék 10% mellett, a függő tételtől 849 frtot törlesztett, s a tartaléktőkéhez 1617 frtot esatolt.

Az ü z l e t-jelentésből fölemlitendőnek tartjuk a következőket.

A pénztár általános forgalma volt

bévétt	1.614,495 frt 64 kr.
kiadás	1.601,739 „ 53 kr.
összesen	3.216,235 frt 17 kr.

780,655 frt 10 krral t ö b b,

mint 1869-ben.

Pénztár-jegyekre és folyó számlára	
bévétt	418,435 frt 96 krt.
kiadott	195,030 „ 32 „
maradt tehát e két	
rováson	223,405 frt 64 kr.
és így a szaporodás	101,405 frt 64 krt. tett a megelőzőtt évhez képest.
Az eddig III-dik osztálynak nevezett üzleteket a múlt évben a banküzlet osztályához csatolván, ez osztályban a következő forgalmat csinált:	
Kölcsön adott 90 napig	
terjedő lejáratl	171,071 frtot,
Kölcsön adott 180 napig	
terjedő lejáratl	1.064,724 „
összesen	1.235,795 frtot,
Ezekre visszafizettek	829,336 „
Maradt tehát e két rováson követelés	406,459 frt.
A forgalom maga a bank-osztályban	2.065,131 frtot tett.

A zalogkölcson-üzlet összes forgalma a két, t. i. az ingóságok és drágaságok osztályában

összesen 53,109 drb. zalogjegy mellett 945,423 frtot tett.

E forgalom részletezéseül felamlithetjük, hogy az I. osztályban (ingóságok)

kiadott 30,254 drb. jegy mellett	122,793 frtot,
bévétt 25,030 „ jegy mellett	102,339 „
Maradt követelés 5,224 drb. jegy mellett	20,454 frt.
a II. osztályban (drágaságok)	
kiadott 23,055 drb. jegy mellett	402,892 frtot,
bévétt 18,455 „ „ „	317,399 „
Maradt követl.	4,600 „ „ „ 85,493 frt.

E forgalmi részletek után a bevételek és kiadások rovatai következőt mutattak. A múlt évben a bevételek 13,704 frttal haladták meg a megelőzőtt év bevételeit, a mi körülbelől 27% emelkedésnek felel meg. És pedig

1. A bankosztály jövedelmezett	32,059 frt 7 krt.
2. A zalogkölcson-üzlet jövedelmezett	17,578 „ 99 „
3. Bevándók a bankosztályban	6,829 „ 30 „
4. Bevándók a zalogkölcson-üzlet osztályában	4,764 „ 55 „
A nyers jövedelem összege tesz	61,231 „ 91 „
Ebből levonandók:	
1. A kölcsönvett pénzek kifizetett s fizetendő kamatai	10,477 frt 20 kr.
2. A 300,000 részvénytőke 6% kamata	18,000 frt — kr.
3. A kezelési költségek	6,333 „ 23 „
4. A rendszeresített fizetések	9,394 „ 96 „
Összesen	44,205 frt 39 kr.

Fennmarad tiszta jövedelem 17,026 frt 52 kr. A tiszta jövedelemből az alapszabályok s közgyűlési határozat értelmében levonandó:

5. az alapítási, felszerelési költségek törlesztésére és a leltár javára	849 frt 11 kr.
6. a tartalék alap javára	1,617 frt 74 kr.
7. az igazgató-választmány haszonrésze	1,617 frt 74 kr.
Összesen	4,084 frt 59 kr.

Fennmarad tehát tiszta jövedelem 12,941 frt 93 kr.

Az igazgató-választmány javaslata szerint ez összegből 941 frt 93 kr. a függő adók fedezésére, 12,000 frt pedig a részvények osztalékául volna kiadandó és pedig

az 1000 darab 200 frtos részvény után	8,000 frt,
az 1000 darab 100 frtos részvény után	4,000 frt.

A közgyűlés az igazgató választmányának és igazgatónak elismerését megszavazván, következett a szabályszerű választás, minek következtében a kilépett két igazgató-választmányi tag Korbuly Bogdán és Wagner Frigyes csak-általános szótöbbséggel újból megválasztattak.

Gabona ár Kolozsvártt majus 11-én 1871.

(Alsó a. mérő, középpár.)

Tisztabúza 5 frt. 84 kr. Elegybúza 4 frt. 30 kr. Rozs 4 frt. 10 kr. Arpa — frt. — kr. Zab 2 frt. 20 kr. Törökbúza 3 frt 90 kr. Pityóka 3 frt. 96 kr. Marhahús fontja 23 kr.

A m.-vásárhelyi piac árai majus 11. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 4 ft 80 kr, rozs 3 ft 72., elegybúza 3 ft 86 kr, zab 2 ft 48 kr. Széna mázsája 3 ft 40 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszu 18 ft 50 kr. 1 font fagygyugyertya 40 kr. Marhahús 22 kr. Konyhaliszt — f 11 kr. Borsó, kupája 14 kr., lencse 16 kr, paszuly 12 kr. Burgonya mérője 1 ft 56 kr.

Távíratl tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Maj. 15-én 5%. Metalliques 100 frt 59.15. Kamat —. —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.75. 1860. Kölcsön 97.25. Bankrészvény 752. Hitelintézeti részvény 200. frt. 280.50. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/2. kr. 125. —. Ezüst 122.40. Cs. kir. arany 5.91. Napoleonor 9.93.

Urbéri kötvények: Magyarországi 79.90. Temesi 79.75 Erdélyi 75.25. Horváthországi 83.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

HIVATALOS.

7. sz. 1871.

(181)

(1-3)

Hirdetmény.

Az apahidi üszes koresmajog folyó évi június 1 én kezdve egész 1874-ik évi december 31-ig és így 3 év és hét hónapra f. é. **május 31-kén délelőtti 10 órákor** helyt Apahidán tartandó nyilvános árverezés útján haszonbérbe fog adatni. Az árverezési feltételek az apahidi előjárásnál megtekinthetők. Kolozsvártt, 1871, május 16-kán.

Mósa Samu, alsó-ker. alispán.

NEM HIVATALOS.

Karvázy Gyula

fűszer- és borkereskedésében található:

Finom asztali bor egy kupás üveg . . .	58 kr.
" " " fél " " . . .	34 "
Bakator . . . " " " " . . .	50 "
" " " egy meszelyes " " . . .	25 "
Rizling " " félkupás " " . . .	70 "
" " " meszelyes " " . . .	35 "
Egri vörös " " félkupás " " . . .	70 "
" " " meszelyes " " . . .	45 "
Budai " " félkupás " " . . .	60 "
" " " meszelyes " " . . .	30 "
Vöslai " " félkupás " " . . .	1 frt 20 "
" fehér " " " " . . .	1 " 20 "
Francia pezsgő Aubertin egy aranyos nagy üveg 4 frt.	
" " " " kis " " 2 "	
Magyar " " " " üveg . . .	1 frt 50 kr.
Madeira bor egy nagy " " . . .	2 " 50 "
Malaga " " " " " " . . .	2 " 50 "
Porto " " " " " " . . .	2 " 50 "
Scherry " " " " " " . . .	2 " 50 "
Muscat Lunel " " " " " " . . .	2 " 50 "
" " " kis " " . . .	1 " 20 "
Tokai bor " nagy " " . . .	3 " 50 "
" " fin. " " " " . . .	1 " 60 "
" " " kis " " . . .	— " 80 "
" " közép nagy " " . . .	1 " 20 "
" " kis " " . . .	— " 60 "

Az üres üvegek visszavételnek a következő árakban: Egy kupás 10 krba, egy félkupás 10 krba, egy meszelyes 5 krba, champagneres 8 krba. 173 2—*

Duha Kristóf

fehérmű gyárában belközéputca 457. sz., felvállaltatnak mindennemű fehérművek megvarratatása; hol is egy kitűnő szakképzett bécsi szabásznő van alkalmazva; és így a megrendelések gyors és jutányos árban teljesíttetnek.

RAKTÁROMBAN dús választásban kaphatók: **rumburgi-, hollandi-, creász-, bécsi házi** vásznak, **asztalnéműk, gazdasági ruhaszövetek**, több ezer rőf (**schifon**) **angol vászon zsebkendő, férfi és női fehérmű** legnagyobb választékban, **kötő, varró czérna**. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

A nagy érdemű t. közönség szíves pártfogásába ajánlja magát

DUHA KRISTÓF,
fehérmű gyáros.

Bogdán István Kolozsvártt.

(180)

(1-3)

Figyelemre méltó!

Ujjonnan bérendezett és megnagyobbított s különösen e nyári Saisonra most érkezett gazdagon ellátott

női- és férfi divat-kelme

raktáromat **legjutányosabb-ár** mellett, a n. érd. t. közönség becses figyelmébe ajánlom.

Raktáram b. Wesselényi-ház 166 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Minták kívánatra ingyen küldetnek.

Bogdán István Kolozsvártt.

(159) Köhögés-, rekedtség-, torokbajok-, mell-fájdalmak-, nyálkásodásoknál az orvosi nagy tekintélyek által megkísérlett és ajánlott orvos'udor **HOFFMANN**

fehér növény-mell-syrupja

kittűnő enyhítő-szer.

Üvegenként 2 frt., 1 frt. és 50 krért kapható.

Étvágyhiány-, rossz emésztés-, gyomorgöres- és más altestibajok ellen, valamint minden aranyeres bántalmaknál kitűnő bizonyítványok nyomán dr. med.

Koch általános-gyomor keserűje

mint legjobb háziszor ajánlható.

Egy eredeti üveg ára 60 kr.

Valódi hegyes-fenyő-æther.

Legbiztosabb és leghatásosabb természetes gyógyszer: köszvény-, esúz-, rheumatismus-, ideggyöngöseség keresztfájdalmak és rheumaticus fog-szaggatások ellen.

Egy üveggel 40 kr.

Említett szerek Kolozsvártt egyedül **Engel József** gyógyszer-tárában kaphatók.

Selyemárak egyenesen a gyárból.

(145)

15 százalék

(3-12)

valódi előnyt nyújt

selyemszöveteknek

a cs. kir.

orsz. szab.

selyem-

árak

gyári-

raktárából

„Lyon várossához,”

Bécs, Stadt, Tuchlauben № 13,

megrendelése, mivel a nyereség, melynek minden nagy- vagy kicsinybeni üzletnek az eladásnál meg kell lennie, a mi egyes megrendelőinknek esik javára, saját gyártmányainkat kö vetkező szabott gyári áron adván ruhánként, vagy bármely kis rőf mennyiségben.

	bécsi rőfönként
A legújabb és legszebb színes csíkos selyemszövet . . .	1 frt 20 krtól 2 frt 30 krig.
A legújabb és legfinomabb színek sima Taffeták és Poul de soie-ben . . .	1 frt 75 krtól 2 frt 50 krig.
A legújabb és legszebb színes 3/4 széles Gros de failles . . .	2 frt — krtól 3 frt 80 krig.
A legújabb szintű és legnehezebb Grosgrain . . .	3 frt 75 krtól 4 frt — krig.
A legújabb szintű Brodeire de Lyon Valódi indiai nyers Foulards ruhánként 13 rőf, 3/4 széles . . .	15 frt — krtól 38 frt — krig.
A legjobb Decken-Taffetas . . .	1 frt 60 krtól 2 frt 60 krig.
Atlas minden színben . . .	1 frt 10 krtól 7 frt — krig.
Legtartósabb és legjobb fekete Taffetas de Lyon, Noblerse és Poul de soie . . .	1 frt 20 krtól 3 frt 75 krig.
A legnehezebb és legjobb fekete Gros de failles és Grosgrains . . .	1 frt 80 krtól 5 frt — krig.
Valódi angol szabad. gyapjubárony . . .	— frt 90 krtól 3 frt — krig.
Valódi fekete selyem-bárony . . .	2 frt 50 krtól 12 frt — krig.

Mintákkal szöveteinkből készséggel szolgálunk.

Megrendelések bel- és külföldre bármely irányba vaspálya-, gőzhajó- és posta utánvétellel szorosan a minták szerint pontosan teljesíttetnek.

Selyemárak egyenesen a gyárból.

169

3-3

Belső-Szolnokmegyében Alparét mellett Szováros és Pusztuczka községekben 153 hold szántó és kaszáló, 47 hold erdő, ezek után évi 140 frtot jövedelmező koresmajog, örök áron eladó. Értekezhetni Kolozsvártt Nemes József ügyvéd urnál.

(176)

(5-*)

Egy kurta öl fa
10 forint 50 kr. o. é.
Kapható Karvázy Gyulánál Kolozsvártt.